

Långsiktig och varaktig effektivisering

Beskrivning av respektive åtgärd.

Digitala kallelser

Idag arbetar verksamheterna med olika typer av kallelser. Informationen i kallelserna och bilagorna är otydlig för patienten och innebär merarbete för vårdpersonalen och fler uteblivna besök. Det i sin tur innebär ökade köer och fördröjd vård. Därför ska Region Västerbotten inventera hur verksamheterna arbetar med kallelser och implementera digitala kallelser med effektivare hantering av informationen i bilagorna.

Åtgärderna förväntas innebära att alla verksamheter inom regionen inför digitala kallelser via 1177 med tillgänglig, korrekt och tydlig information om besöket samt eventuella förberedelser. Med digitala kallelser till 1177 får patienten sin information samlad på ett ställe med exempelvis journalanteckningar och där kan patienten av- och omboka sin tid. Det kommer innebära mindre uteblivna besök vilket i sin tur innebär minskade köer. Dessutom ger det högre kvalité och likvärdig information som förenklar och tydliggör för patienten samt ger effektivare hantering för personalen inom vården. Införandet beräknas innebära stora kostnadsbesparingar i och med minskade uteblivna besök som grovt uppskattas blir 25 procent och skulle innebära årligen 22 miljoner kronor i minskade kostnader.

Under 2025 ska Region Västerbotten agera pilot i att testa digitala kallelser via det nya journalsystemet, Cosmic. Under 2026 är planen att implementera digitala kallelser för primärvårdens verksamheter för att sedan fortsätta införandet i sjukhusvårdens mottagningar.

Nytt e-handelssystem

Region Västerbotten har haft ett komplicerat och utdaterat e-handelssystem som har använts minimalt. Detta har medfört att det har handlats produkter utanför avtal till betydligt högre priser och utan avtalsvillkor och handelsvägarna har ofta varit via telefon eller mejl som inte är formellt korrekt.

Region Västerbotten har därför valt att införa ett nytt e-handelssystem med ett användargränssnitt som är likt en normal e-handel, vilket kommer innebära att nyttjandegraden kommer öka avsevärt. Det krävs att regionen nu fyller systemet med produkter, vilket kommer kräva ett omfattande arbetsinsats. Regionens behov är enormt stort med många och stora avtal som behöver omvandlas till inläsningsbara pris/katalogfiler tillsammans med leverantörerna. Parallellt med detta behövs det även läggas in regionens beställande personal med behörigheter för beställande och attest.

När allt är på plats kommer vården ha en väg in för beställning av varor som är lättillgängligt och med ett heltäckande sortiment. Det innebär att personalen lättare

kommer att hitta rätt produkter till rätt priser och avtal. Våldiga tidsbesparingar med att kunna skapa favoritartiklar och mallar i systemet. Regionen ser även att avtalslojaliteten kommer höjas på ett snabbt sätt genom att det blir lätt att välja rätt leverantörer och sortimentet som kommer resultera i bättre volymer i kommande avtalsförhandlingar. En försiktig uppskattning på beräknad effekt är gjord med 0,5 procent per år av inköpskostnaderna.

När implementeringsfasen är driftsatt och användarna är i gång med systemet övergår arbetet till ett förvaltande läge. Då är intentionen att ha ett e-handelskontor på plats där stor del av arbetet blir att hantera den mängd artikelfiler som läst in nu och framåt. Det kommer krävas utbildningsinsatser från att skapa kunskap i systemets hantering och funktioner för e-handelskontoret samt till beställare och attestanter och till Ekonomistaben. En obligatorisk e-handelsutbildning för samtliga nyanställda som kommer beröras av systemet kommer också att tas fram.

Fordonspool

Idag nyttjats Region Västerbottens verksamhetsbilar ineffektivt, 63 procent körs under 900 mil per år, vilket ger höga stilleståndskostnader. Verksamheterna belastas med administration kring service, reparationer och fakturahantering som tar tid från kärnuppdraget. Därför ska regionen införa en fordonspool som komplement till fasta verksamhetsbilar och hyrbilar.

Regionen förväntar sig att detta leder till ekonomiska besparingar genom minskade stilleståndskostnader och frigjord arbetstid för hälso- och sjukvårdspersonal som inte behöver serva och administrera sin verksamhetsbil. Dessutom leder det till miljövinster genom ökad andel elbilar och tjänstecyklar.

Fordonspoolen införs successivt, 6 bilar 2026, 26 bilar 2027 och 20 bilar 2028. Detta möjliggör en anpassning och lärande under resans gång. Ett digitalt stöd kommer införas för bokningssystem och ladd-infrastruktur som kommer vara avgörande för att hanteringen blir effektiv. Dessutom kommer det vara viktigt med förankring och förändringsledning för att säkra hög nyttjandegrad av fordonspoolen. Det kommer skapas ett attraktivt erbjudande med lokal anpassning och tydlig kommunikation.

Ny textilförsörjning

Åtgärden ny textilförsörjning innebär en förflyttning av ansvarsgränsen där regionens digitalisering- och servicefunktioner tar ett större ägandeskap över textilförsörjningen, ökar servicenivån och frigör tid för vården. Ny teknik möjliggör effektivisering i regionens textilflöden. Genom att bättre nyttja RFID-teknik kan regionen skapa försörjningsflöden med bättre spårbarhet, förenklad hantering och automatiserade beställningar. I och med ett större ägandeskap över försörjningslösningen får regionen också bättre kontroll

över säkerhetslager och har möjlighet att förstärka robustheten och redundansen i flödet. Nedan exempel på nyttor med denna åtgärd:

- Ökad insyn då regionen äger en större del av flödet i egen regi
- Möjligheter till effektivisering då regionen kan påverka och förändra på ett annat sätt än idag
- Synergieffekter med övriga uppdrag genom att exempelvis samordna transporter inom regionen
- Frigjord arbetstid, personal får mer tid för sin huvudsyssla då beställningarna kommer ske automatiskt i stället för manuellt
- Inventeringar effektiviseras med hjälp av handscanner
- En högre service till de som hanterar textilier idag då det blir enklare och mer digitaliserat
- Lättare att mäta leveranssäkerhet då regionen får mer informationsdata
- Ökat ägandeskap möjliggör uppföljning och nyckeltal för korrekta beslut och prioriteringar
- Mer flexibel service och större förmåga att anpassa utifrån vårdens behov och förändringar vilket möjliggör en ökad besparing
- Minskat leverantörsberoende och miljöpåverkan

Nytt verktyg för PKS och KPP

Åtgärden innebär införande av ett nytt gemensamt system för KPP (kostnader per patient) och PKS (produktions- och kapacitetsstyrning). Det behövs på grund av att nuvarande KPP-system har passerat den tekniska livslängden och är inte anpassad till dagens behov. Det skulle krävas omfattande kostnader att uppgradera nuvarande system och det finns risk för att interna rapporter och prognosstöd skulle bli med bristfällig kvalitet eller helt obrukbara. Dessutom är nuvarande system för PKS en egenutvecklad lösning som saknar koppling till övriga resurser eller ekonomi och taket är nått för det nuvarande systemets kapacitet. Omfattande utveckling av nuvarande system skulle krävas för att komma vidare i PKS-arbetet.

Införandet skulle innebära att kvaliteten höjs avsevärt, jämförbarheten ökar med övriga regioner, förbättrar transparensen samt säkerställer en trygg hantering av data.

Dessutom skulle systemet leda till kvalitetsförbättringar i processen som möjliggör analyser och precisa prognoser för hälso- och sjukvården som leder till tidsbesparingar och ökad effektivitet. Det leder till en bättre och mer korrekt långsiktig planering och hantering av kapacitetsutnyttjandet vilket bidrar till en ökad förmåga att möta patienters behov.

När en full implementation är genomförd kommer det finnas en tydlig och given koppling mellan produktion och ekonomi som ger en ökad förståelse för den kostnad

produktionen innebär. Det innebär att ledningsgrupperna har bättre möjligheter att fatta faktabaserade och kostnadseffektiva beslut. Med ett system som tydligt kan visualisera produktionen kan det, i förlängningen, leda till en ökad tillgängligheten och en god arbetsmiljö för personalen. Det kommer i sin tur innebära att regionen kan minska övertid, uttagen jour, sjukfrånvaro och minska kostnaden för utomlänsvård. Detta eftersom en produktionsplan skapas utifrån vårdbehovet hos invånarna och balanseras mot den tillgängliga kapaciteten i form av ekonomi, personal och lokaler.

Implementationen kommer göras strukturerat enligt Socialstyrelsens rekommendationer och stödunderlag med hjälp av ett regionalt PKS-team och leverantörens införandemodell. En tydlig tidsplan kommer tas fram och arbetet kommer vara integrerat med övrig uppföljning, analys och styrning. Utbildning i verktygets funktioner kommer ske vilket kommer skapa insikt i nyttan av systemet. Detta kommer bidra till en långsiktig och varaktig effektivisering.

Intelligenta automationer

Region Västerbotten har sedan januari 2020 arbetar med robotiserad processautomation. Genom en strukturerad process för att identifiera, standardisera och automatisera manuellt arbete i processer genom RPA-teknik kan tid för medarbetare frisläppas. Genom att personal inte behöver arbeta med tidskrävande, repetitiva arbeten kan tid flyttas över till mer tid för vård eller mer tid för vårdnära stöd. Effekter kan också nås genom att hantera icke tillsatta tjänster, pensionsavgångar samt möjligheter att lyfta ut mer service/stöd från Hälso- och sjukvården till stödverksamheter som genom automation gör många personers jobb.

Genom regionens framtagna nyttomodell kan risker hållas låga och med så låg grad av schablonisering som möjligt och en timme som frisläpps räknar vi till ett värde om 250 kronor. Vi har under de senaste fem åren utfört över 500 000 timmar med robotar som annars hade krävt medarbetares tid. Kvalitetsaspekter av automationer innebär att vi också kan beskriva processer och flöden väldigt detaljerat samt att tekniken generellt levererar högre kvalitet på inmatning än människoinmatade data. Genom att också visualisera arbetet som utförs med värdefulla metadata så öppnas det upp för att få en god överblick över produktionen inom regionen då robotarna också skapar nödvändiga underlag för datadrivna beslut kring vad som utförts.

Region Västerbotten har under de senaste fem åren bidragit till andra regioner och kommuner som vi lära sig av våra framsteg och goda utbyten har skett, vilket vi gärna fortsätter bidra till.

Säkra tillgången till information äldre IT-system - systemavveckling

Region Västerbotten avser avveckla informationssystem som kostar mycket pengar, inte bara i licenser och infrastruktur utan framför allt att datat är inlåst i silos i gammal

teknik. För att vara en region i framkant vill vi använda teknik för att separera data från systemen och tillvarata informationen på ett sätt som både vår interna vård- och stödpersonal och alla våra externa partners behöver den.

Initiativet innebär att vi strukturerat läser ut data ur gamla system och strukturerar och tillgängliggör den på effektiva sätt för behörig personal. Effekterna kommer då att komma från minskade licens-och förvaltningskostnader samt också tid som friläggs då det blir betydligt enklare, snabbare och tydligare att komma åt information från dessa äldre system. Gamla informationssystem är en stor barriär för att komma vidare med digitalisering och få nytta med data och detta initiativ kommer att förflytta oss med stora steg i rätt riktning.

Energieffektiviseringar

Regionens Miljö- och klimatstrategi ska fram till 2030 minska sin klimatpåverkan med 60 procent och 2045 ska regionen vara klimatneutral. Strategin innehåller inriktningsmål och mätbara indikatorer, en av dessa är mål för minskad energi:

Inriktningsmål: Vi ska vara energieffektiva

Indikator: Köpt energi (el, värme och kyla) i regionens egna fastigheter ska minska med 30 procent till år 2030 (till 90 GWh)

50 procent till år 2045 (till 65 GWh) jämfört med år 2009.

Energianvändningen i regionens fastigheter går stadigt nedåt. Det finns fortfarande stor potential att minska energianvändningen och att fortsätta med särskilt avsatta investeringsmedel för åtgärder som minskar el, värme och kyla är angeläget och viktigt för att regionen ska klara de uppsatta målen. LEIF (Lönsam Energieffektiv Investering i Fastigheter) bidrar till att uppnå regionens mål för minskad klimatpåverkan och en hållbar resursanvändning genom att åtgärder genomförs som leder till minskad och effektivare energianvändning. Med lägre energianvändning blir också konsekvensen av högre medietaxor mindre. Status på åtgärder som görs inom ramen för LEIF följs upp månatligen.

I syfte att fortsätta arbetet med att minska energianvändningen kommer följande åtgärder att genomföras årligen:

- Ventilation – aggregatbyten för bättre återvinning och styrning
- Behovsstyrning ventilation
- Belysning, byte och styrning
- *Styr- och övervakning för bättre uppföljning*
- *Styrfunktioner för optimerad drift för kyla, värme och el*

- *Klimatskal, nya fönster, tilläggsisolering tak*
- *Solceller*

Robotisering och digitalisering av lokalvården

Intern Service har idag två mindre städrobotar på plats vid Lycksele och Skellefteå sjukhus. Via detta test har vi skaffat oss en grundkompetens och ser en stor potential att över tid växla upp robotstädning som en del i vår effektiviserings- och digitaliseringsresa av lokalvården på våra tre sjukhus.

Planen är att projektet ska ge möjligheter till fler, större och mer anpassade robotar för skurning av golv på sjukhusen samt andra robotar för exempelvis dammsugning av större partier heltäckningsmatta. Förutom effektivisering av lokalvården ser vi i de test vi gjort att renligheten/hygienkvaliteten ökat med städrobot. Vidare ser vi att robotar och då särskilt för dammsugning till stor del minskar de utmaningar vi har med förslitning av axlar, armar med mera för de lokalvårdare som dammsuger textila golv. Till städrobotarna finns lösningar där roboten själv tömmer smutsvatten, fyller rent vatten samt laddar utan att personal behöver närvara vilket ökar effektiviseringsgraden ytterligare.

I och med den snabba utvecklingen som sker inom städrobotar kommer vi att leasa de robotar vi behöver för att kunna testa olika samt över tid byta till nyare och modernare maskiner.

Förutom själva robotarna krävs olika appar, webgränssnitt för programmering och uppföljning och kostnader för det är också beaktat

För lokalvårdare krävs korta introduktioner men det behövs också en "super-user" per sjukhus som är mer insatt i system, programmering samt vår kontakt med leverantör och för det är det taget höjd o kostnaderna.

Vår effektiviseringsberäkning baserar sig på de fakta vi fått fram från de första tester vi gjort och potentialen vid "stordrift" kan till och med vara större än det vi nu sett som möjligt.

Cirkulär möbelhantering

Åtgärden cirkulär möbelhantering ska genom ny rutin samordna och optimera befintlig kompetens i ny digital funktion. En väg in för alla möbel- och hängande textilärenden i hela länet. Ärendehantering utifrån rengöring, renovering, utbyte, kassering respektive nyinköp. Hanteringen utgår ifrån regionens befintliga typrum och följer lagstadgade

föreskrifter och rekommendationer för offentliga lokaler. Åtgärden kommer att effektivisera möbelhanteringen genom ett antal nyttor:

- Effektivare nyttjande av ytor i vårdlokaler
- Effektivare nyttjande för ytor för återbruk av möbler
- Utgå från regionens befintliga standard för produktval i samband med nyinköp ”köpa rätt direkt”
- Utarbetad och testad metod för återbruk kan appliceras på andra produktområden
- Rutin för snabbare avyttring av möbler och hängande textil som inte uppfyller regionens krav (mindre behov av lagringsyta)
- Lägre miljöbelastning för tillverkning, transporter, kassation etcetera. (bara kassera det som absolut inte går att återbruka av regionen eller annan part, hushålla med transporter, beakta hållbarhet vid inköp)
- Ökat tydlighet kring ägar- och förvaltarens ansvar för möbler och hängande textil
- Tydligare och enklare rutiner för ärenden
- Överblickbart förråd av möbler för återbruk
- Lokaler möblerade enligt typrum skapar ökad tillgänglighet för patienter och besökare
- Anpassade lokaler för rengöring och renovering
- Förbättrad arbetsmiljö för medarbetare
- Ökad kunskap om cirkulära flöden, miljöpåverkan och ökad livslängd

Flexibel arbetsplats

Sedan ett par år tillbaka är modellen flexibel arbetsplats genomförd i Regionens hus i Umeå där hög andel av personalen valt distansmix vilket möjliggjort högre nyttjande av lokalyta och färre fasta kontorsplatser.

Denna åtgärd är en fortsättning på det tidigare lyckade initiativet i Umeå och avser verksamheter i byggnad 207 i Skellefteå. Kartläggning av intresset för distansmix eller fast kontorsplats resulterade i hög andel distansmix vilket möjliggör omfördelning av lokalytor och med en del anpassningar kan flexibla arbetsplatser iordningställas och ytor frigörs för annat nyttjande samt möjlighet att avsluta externt förhyrda lokaler. Förtätning i regionens egna lokaler samtidigt som externa hyreskontrakt avslutas leder till en varaktigt minskad kostnad samtidigt som positiva effekter kan ses på arbetsmiljön och regionens attraktivitet som arbetsgivare.

ID-foto - fotoautomat

ID-foto – fotoautomat, digital hantering och aktivering av SITHS-kort. Utökning av tillgänglighet för kunder som ger möjlighet att fotografera 24H per dygn, aktivera kort utan bokad tid samt tillgång till SITHS-kort via mobil. Åtgärden ger nya förutsättningar

och möjlighet att omorganisera kundmottagningar. Varaktig effektivisering genom minskade kostnader samt ökad kvalitet och tillgänglighet.

Öka mobiliteten hälso- och sjukvården

Värdet av åtgärden mobilitet i hälso- och sjukvård är ett snabbare och säkrare informationsflöde. Vårdpersonal kan dokumentera direkt vid patientens säng med mobila enheter, vilket minskar dubbelarbete och felkällor. Vidare kan åtkomst till PM, kliniska utbildningar och annan information göras tillgänglig när det behövs i direkt anslutning till vårdssituationen.

Med mobilt verktyg ute i vården skapas en viktig informationskanal inte bara kopplat till patient, utan även för allmän information rörande regionen, ledarskapet, utbildningar etcetera. Mobila verktyg möjliggör realtidsuppdatering av vårdplaner och samordning mellan olika yrkesgrupper, vilket leder till mer koordinerad och effektiv vård. Minskat behov av ringande för koordinering och samordning frigör tid för kritiska samtal. Patienter kan följas upp på distans även under sjukhusvistelse, vilket möjliggör tidig upptäckt av försämring och snabbare insatser. Integrerad larmförmåga som tillgängliggörs via mobila tillämpningar skapar förutsättningar för snabb respons och tysta vårdmiljöer. En mobil infrastruktur är en central komponent för automatiserade system för läkemedelshantering, tidrapportering och signering frigör tid för patientnära arbete.

Öka produktiviteten inom kirurgisk verksamhet genom att tillskapa 15 akutvårdplatser

Kirurgverksamheten har under lång tid haft problem med såväl sviktande tillgänglighetssiffror som ökat behov av utomlänsvård. För att bryta trenden kommer Region Västerbotten öppna upp en Kirurgisk akutvårdsavdelning, KAVA, för att öka produktiviteten och minska antalet kirurgiska satellitpatienter.

Vi ser många positiva följd effekter av den nya akutvårdsavdelningen. Färre kirurgiska satellitpatienter förbättrar patientsäkerheten då en högre andel patienter vårdas på rätt klinik. Personalens arbetstid kommer att nyttjas effektivare då färre patienter är utlokaliserade. En indirekt effekt är att enheter som idag tar emot och vårdar kirurgpatienter kommer att kunna planera in fler egna operationer/åtgärder.

Norrlands Universitetssjukhus, NUS, kommer genom ökad elektiv kirurgi påverka väntetiderna vid såväl Region Västerbotten som övriga Regioner i Norr. Vår förhoppning är även att en ny vårdavdelning inom kliniken ska påverka arbetsmiljön i form av lägre sjuktal och minskad personalomsättning.

Stärka chefer inom hälso- och sjukvården genom kompetensutveckling för ökad effektivitet

Den demografiska utvecklingen innebär att vi inte kommer kunna rekrytera till samma bemanningsnivå som idag. Vi kommer behöva leverera mer välfärd men med mindre bemanning, det är ett faktum. Genom att förbättra produktivitet och minska den icke värdeskapande tiden skapar vi bättre förutsättningar till att lyckas.

Avgörande faktorer för att kunna accelerera det arbetet är en tydligare prioritering, stärka hur vi leder och styr, flödes - processförbättringar måluppföljning och delaktighet. Digitalisering och AI är viktiga verktyg och kan vara en del i lösningen men om inte arbetssätten förändras och effekthemtagning sker blir det bara en fördyrad kostnad. Ledarskapets betydelse i både struktur och kulturfrågorna är avgörande och därför behöver våra chefer och ledare stärkas i sina förutsättningar för att frigöra den kraft som finns i verksamheten.

Åtgärden består i genomförande av utbildningsinsatser och arbete för verksamhets- och avdelningschefer inom hälso- och sjukvården kring produktivitet, ekonomistyrning, ständiga förbättringar och sammantaget en ökad effektivitet.